

Екологічна експертиза, яку проводять студенти після вироблення можливих рішень по проекту, дає змогу передбачити й оцінити результати прийнятих рішень. Таким чином, студенти вчать аналізувати наслідки своєї діяльності, інших людей, щоб не нашкодити навколишньому середовищу.

Література

1. Российская педагогическая энциклопедия. – М.: Научное из-во «Большая российская энциклопедия». – т. 2. - 1999.
2. Чамашев М.А. Гибкая технология проблемно-модульного обучения: [методическое пособие]/ М.А. Чамашев. – М.: 1996.
3. Dewey J. Progressive edwation and the science of edwation/ J. Dewey, Wasp., 1928.

РОЛЬ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ГРОМАДСЬКИЙ РУХ «ЗА МАЙБУТНЄ» У ВИХОВАННІ МОЛОДІ

Головач Л.В. (м. Полтава)

Ми – покоління, на долю якого випала історична місія – реалізувати у ХХІ сторіччі багатовікову мрію сотень поколінь українців – створити сильну, незалежну, процвітаючу державу – УКРАЇНУ!

Перші кроки незалежності стали випробуванням для всіх – тестуванням на зрілість, толерантність, терпіння, на здоровий глузд. На жаль, не всі гідно змогли пройти цей тест. Але ті, хто не втратив віру щодо становлення України як демократичної правової, економічно сильної держави впевнено крок за кроком йдуть до мети.

А зміни в Україні на краще починаються з кожного з нас: з нашої відповідальності, патріотизму, особистого внеску у загальну справу.

Всеукраїнська громадська організація «Громадський рух «За Майбутнє» не стоїть осторонь від проблем і завдань, які необхідно вирішувати, щоб досягти визнання як демократичної, а в першу чергу об`єднаної, не ураженої громадянським протистоянням, політичним розбратом, соціокультурними конфліктами, економічно сильної держави - України. Ми висуваємо за мету зробити все, щоб об`єднати українську молодь навколо будівництва сильної держави з могутньою економікою, навколо покращання життя нашого народу.

Від дня з проголошення незалежності, Українській державі довелося долати труднощі становлення державного управління, економіки, соціального захисту населення тощо. До певного рубежу, за яким проглядалися нові якості суспільного життя, у своєму розвитку підійшла Україна у 2004 році. У громадян вже утверджувалося відчуття економічної стабільності та соціального оптимізму. Але період поступального розвитку було перервано. Протягом наступних років країна пішла шляхом руйнації вже здобутого. А за минулі два роки провідні міжнародні рейтингові агенції знижували рейтинг України, аж до переддефолтного.

Якими ж мають бути подальші кроки влади і народу в цій ситуації?

Найбільш результативним, реальним та гуманним є шлях подальшого розвитку країни, запропонований нашою владою. Вона не запевняє і не переконує суспільство в тому, що шлях до нової країни буде легким, а життя – безтурботним. Реформи і перетворення - це завжди непросто. Сьогодні робиться все можливе, щоб започаткувати глибокі системні реформи і для цього приймаються непопулярні, але вкрай необхідні рішення, без застережень і побоювань втратити рейтинг, тому що є впевненість: труднощі, з якими зараз стикається країна, - тимчасові.

Влада не ховає проблем від народу, не йде оманливою дорогою дешевого популізму, а приймає відповідальні, часом складні та важкі рішення.

Саме тому, Всеукраїнська громадська організація «Громадський рух «За Майбутнє» висловлює підтримку курсу масштабних реформ, проголошених Президентом України, його знаковим ініціативам та ефективним діям, спрямованим на укріплення суспільно-політичного та економічного життя країни. Передбачені реформи уже зараз започатковуються у пенсійній, освітній, охорони здоров'я сферах, у сфері культури, адміністративно-державного устрою, держслужби, демографічного розвитку тощо і спрямовані на благо народу України, адже наші люди заслуговують на гідне життя та стабільний соціальний добробут.

Нинішній політичний момент розвитку держави вимагає об'єднання усіх конструктивно налаштованих сил, справжніх патріотів України для роботи з відродження економіки, політичної стабільності, утвердження України як гідного партнера на міжнародній арені.

Члени нашої Організації та молодь України серйозно налаштовані докласти усіх зусиль, знань на благо народу та процвітання країни!

Всі, хто бажає змінити рідну країну на краще, забезпечити її процвітання та майбутнє, приєднуйтеся до нас!

Пам'ятаймо, що всі ми – представники єдиного українського народу, нас єднає єдина рідна земля, єдина культура і наше завдання зробити Україну величною і процвітаючою!

Всеукраїнська громадська організація «Громадський рух «За Майбутнє» створена за ініціатиивою активістів-студентів України з метою задоволення та захисту законних, соціальних, творчих, економічних, вікових, національно-культурних, спортивних та інших спільних інтересів своїх членів.

Позиції ВГО «Громадський рух «За Майбутнє» ґрунтуються на залученні молоді до своїх лав. Бо, хто як не молодь, житиме і будуватиме своє життя, своє майбутнє. Отже, вона сама має докласти зусиль, щоб змінити своє життя на краще.

Гасло ВГО «Громадський рух «За Майбутнє»- «Гідно Жити, Вчитися, Працювати, Відпочивати».

Членами ВГО «Громадський рух «За Майбутнє» може стати молода особа віком від 14 років, яка має активну життєву позицію, прагне до здорового способу життя, патріотично налаштована на подолання негараздів у рідній країні.

З метою втілення своєї Програми у життя, члени ВГО «Громадський рух «За Майбутнє» проводять різноманітні масові заходи та акції, беруть участь у заходах інших організацій і партій.

Так, на рахунку «Громадського руху «За Майбутнє» 5 проведених Військово-патріотичних зборів. Учасники зборів брали участь у змаганнях по блоках: військовий, спортивний, туристичний, культурно-масовий. Це стимулює молодь показати найкращі результати у змаганнях по блоках.

ВГО «Громадський рух «За Майбутнє» активно співпрацює з молодіжними організаціями, такими як «Молоді регіони», «Студентські ради» ВУЗів міст тощо.

Регіональні осередки Організації, крім запланованих акцій ЦВК ВГО «Громадський рух «За Майбутнє» проводять місцеві заходи та акції, беручи до уваги вимоги та потреби місцевих умов, та ініціатииви членів осередку.

Тому мета нашої організації об'єднувати та згуртовувати молодь з різних куточків України і доводити, що у нашої країни є потенціал, який хоче і може змінити її на краще.

Що стосується напрямку роботи конференції ВГО «Громадський рух «За Майбутнє» хоче визначити педагогічні умови застосування освітніх технологій в процесі викладання природничонаукових дисциплін у навчальних закладах:

Проблема якості освіти завжди перебувала в полі зору як педагогічної теорії, так і практики освіти. Однак на сучасному етапі суспільного розвитку вона набула нового звучання. Якість освіти сьогодні розглядається як найваж-

лівіший фактор стійкого розвитку країни, її технологічної, економічної, інформаційної і моральної безпеки.

Сучасний ринок праці потребує кваліфікованих конкурентоспроможних робітничих кадрів з технологічно складних та інтегрованих професій, у яких рівень інтелектуалізації праці є досить високим. Зазначене вимагає організації відповідної освіти, яка б інтегрувала високий рівень теоретичної та практичної підготовки кваліфікованого робітника, здатного до використання новітніх технологій виробництва в умовах інноваційності, варіативності та модернізації.

Все більше перед професійною школою, а отже і перед викладачами, постає завдання навчити учня самостійно оволодівати новими знаннями та інформацією, виробити потребу в навчанні продовж життя, тобто стати людиною для якої отримання знань стає сутнісною рисою способу життя.

Розв'язати актуальні проблеми педагогіки в достатньо короткі терміни або потреби в перебудові освіти допоможуть сучасні освітні технології.

Метою цієї статті є висвітлення сутності педагогічних умов деяких освітніх технологій в процесі викладання природничонаукових дисциплін у навчальних закладах.

Впровадження сучасних освітніх технологій у вищих навчальних закладах ґрунтується на певній системі чинників. Дослідження їх може здійснюватися на підставі діяльнісного підходу, тобто з позиції інтеграційних процесів в освіті, що вимагають безперервності і ступеневого характеру навчання.

Зміна соціально-економічної ситуації в країні посилює необхідність пошуку надійних, оригінальних і ефективних способів навчально-виховної діяльності, запровадження таких освітніх технологій, які забезпечили б ефективну підготовку обдарованої та здібної учнівської молоді до входження в соціум, формування еліти суспільства, здатної вивести державу із кризового стану.

Сучасний етап розвитку системи освіти в Україні характеризується освітніми інноваціями, спрямованими на збереження досягнень минулого і, водночас, на модернізацію системи освіти відповідно до вимог часу, новітніх надбань науки, культури і соціальної практики. Характерною особливістю цього періоду розвитку педагогічної освіти є пошук нових змісту, форм, методів і засобів навчання, виховання й управління; розгортання широкої експериментальної роботи, спрямованої на впровадження освітніх інновацій на засадах сучасної філософії освіти, яка суттєво відрізняється від попередньої.

Державна національна програма „Освіта” („Україна XXI століття”) акцентує увагу на вирішенні пріоритетного завдання освітньої галузі – „створенні життєздатної системи безперервного навчання і виховання для досягнення високих освітніх рівнів, забезпечення можливостей постійного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації. Це вимагає від педагогічної науки переосмислення та дослідження цілого ряду педагогічних проблем.

У ході теоретичного аналізу останніх досліджень з'ясовано, що сучасними принципами реформування освіти є принципи демократизації (характеризується рівноправністю, партнерством, вибором); гуманізації (заснований на взаємодопомозі, взаєморозумінні та співпереживанні); інтенсифікації (забезпечується за допомогою застосування сучасних комп'ютерних, телекомунікаційних, мультимедійних, дистанційних, ігрових, проектних технологій); національної спрямованості (ґрунтується на традиціях нашого народу); інтеграції (забезпечується вивченням процесів і явищ через призму різних наукових теорій і течій; валеологізації (утверджується пріоритетність здорового способу життя); відкритості (забезпечується прозорість прийнятих рішень); інноваційності (утверджуються постійні зміни, що спрямовують соціальні системи на розвиток).

Професійна підготовка як педагогічна діяльність допускає наявність, як мінімум, двох сторін – суб'єкту і об'єкту, але ці сторони можуть знаходитися у

взаєминах тільки у визначеній сфері, визначеному „просторі “. Однією із сторін цього „простору “ і є педагогічні умови.

Аналіз психолого-педагогічної літератури, особистого досвіду переконливо свідчить про те, що в процесі організації певної діяльності для її ефективності необхідно виділяти певні умови реалізації даної сукупності процесів.

Незважаючи на те, що предметом великої кількості педагогічних досліджень виступають педагогічні умови реалізації певних процесів, в сучасній науці існують певні розбіжності в тлумаченні самого поняття “педагогічна умова”.

Педагогічні умови – категорія, визначається як система певних форм, методів, матеріальних умов, реальних ситуацій, що об’єктивно склалися чи суб’єктивно створених, необхідних для досягнення конкретної педагогічної мети.

З іншого боку, педагогічні умови виступають і формою педагогічної діяльності, метою якої є формування висококваліфікованого спеціаліста. Отже, педагогічні умови забезпечують виконання державного стандарту з освітньої діяльності.

Компонентами педагогічних умов застосування освітніх технологій є матеріальна база, форми і методи педагогічної діяльності, професіоналізм колективу, штучно створені і об’єктивно сформовані педагогічні ситуації.

Сучасна освітня технологія у професійній підготовці майбутніх фахівців – це науково-обґрунтована і унормована за метою підготовки спеціалістів, змістом освіти, місцем та терміном навчання, система форм, методів, засобів і процедур, що використовуються для організації та здійснення спільної навчальної діяльності тих хто навчає, та тих хто навчається .

Для успішної ефективної роботи з професійної підготовки майбутніх фахівців необхідно уміло застосовувати сучасні освітні технології. Багато науковців виявляють підвищений інтерес до вивчення питання застосування сучасних освітніх технологій. З чим же пов’язаний всезростаючий інтерес до освітніх технологій?

По-перше, це необхідність впровадити в педагогіку системно-діяльний підхід.

По-друге, потреба забезпечення оптимальної спільної діяльності викладача та студента, яка буде спрямована на реалізацію навчального процесу з обов’язковою вимогою:

- забезпечення комфортних умов викладання і навчання;
- забезпечення орієнтації на особистість студента.

По-третє, можливість вилучити з навчання малоефективні вербальні способи передачі знань.

І, нарешті, мотивувати проектування технологічного ланцюжка процедур, прийомів, форм взаємодії викладача і студентів, які дають гарантії освітнім результатам і знижують негативні наслідки роботи низько кваліфікованих педагогів.

На ефективність процесу застосування сучасних освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців впливають такі фактори:

- стан соціально-психологічного клімату у студентському колективі, соціальна важливість професії;
- рівень професіоналізму педагогічного колективу навчального закладу,
- наявність науково обґрунтованого, професійно спрямованого плану навчально-виховної роботи;
- індивідуальні здібності студентів;
- здатність викладачів до ефективного впровадження сучасних освітніх технологій;
- дидактична орієнтація на вироблення позитивного мотивованого

ставлення студентів до нового;

- аналіз схеми управління впровадженням сучасних освітніх технологій у підготовці майбутніх фахівців.

Усі перераховані вище компоненти і є елементами структури педагогічних умов застосування сучасних освітніх технологій професійної підготовки майбутніх фахівців.

Умови життя вимагають фахівців, що опанували не лише професійними знаннями в рамках обраної спеціальності, а й ціннісним і інтелектуальним аспектом знань. Останні передбачають формування власних поглядів на світ і на своє місце в ньому, а також є основою для успішного рішення своїх різних життєвих проблем. Тому професійна освіта нині має передбачити вивчення природничих дисциплін у більш розширеному форматі, що розвиває раціонально-логічний тип мислення та виконує низку соціальних функцій.

Відповідно до стратегії модернізації освіти нові стандарти змісту освіти передбачають професійну спрямованість підготовки молодших спеціалістів технічного профілю з усіх предметів природничого циклу.

Перед природничонауковою підготовкою стоять важливі і різноманітні завдання:

- сформувати у студентів систему наукових знань, понять і необхідних умінь;
- реалізувати політехнічну і професійну спрямованість змісту освіти;
- на основі і в єдності із засвоєнням знань і понять сформувати у студентів науковий світогляд, наукове і творче мислення, озброїти основами методології пізнання світу, виховати екологічну культуру і ціннісне відношення до науки, розкрити гуманітарні аспекти знання і наукової діяльності.

Забезпечення взаємозв'язку загальноосвітньої і спеціально-технічної підготовки потребує істотної перебудови методів і засобів навчання, організації освітнього процесу з урахуванням сучасних освітніх технологій; розробки системи лабораторно-практичних робіт, комплексних міждисциплінарних завдань, створення підручників, задачників і навчально-методичної допомоги; методики викладання загальноосвітніх дисциплін на основі їх взаємозв'язку із спеціально-технічними дисциплінами, методики самостійної роботи на міждисциплінарній основі, що носить комплексний характер, а також організації різних видів позакласної роботи на основі міждисциплінарних зв'язків.

В умовах демократизації і гуманізації освіти потрібна ефективна методика навчання: замість інформативного повинен домінувати пошуковий метод; не стільки заучування знань скільки засвоєння методів і технічних засобів наукового пізнання, підняття до навичок використання наукових здобутків, у чому вирішальну роль повинні відігравати практикуми розв'язування задач та лабораторних досліджень.

Одна з таких форм роботи є проектна діяльність. Проектна діяльність передбачає розвиток самостійного мислення, вміння вести пошук інформації, прогнозувати, приймати нестандартні рішення. Метод проектів дозволяє організовано інтегрувати знання з різних дисциплін і застосовувати їх на практиці, генеруючи при цьому нові ідеї. Саме такі завдання ставить перед собою педагогічний колектив, якщо хочемо досягнути професійно спрямованого навчання природничих дисциплін.

Проектна діяльність виступає як важливий компонент продуктивної освіти і представляє собою нетрадиційний спосіб організації навчального процесу через активні способи дій (планування, прогнозування, аналіз, синтез). Суть проектного навчання полягає в тому, що студенти разом із педагогами (або самостійно) формують проблему, а потім реалізують її у вигляді проекту.

Проекти, які ми пропонуємо студентам,— це дослідницькі роботи, які потребують знань із різних галузей науки, почерпнутих із спеціальної літератури,

періодичних видань та Інтернету. Обов'язковою умовою проектного дослідження, під час вивчення природничих дисциплін у навчальних закладах, є його професійна спрямованість. Використання проектної технології дозволяє студентам синтезувати знання із професійних та природничонаукових дисциплін, застосовувати їх на практиці. Такий підхід дає можливість викладачам підвищити ефективність професійної спрямованості природничонаукової підготовки майбутніх спеціалістів технічного профілю.

Важливо, щоб студенти відчували значимість отриманих знань та навчилися їх застосовувати на практиці. Виконання проектів має багато спільного з науково-дослідницькою роботою студентів. Успішне виконання проекту можливе лише тоді, коли студент добре володіє матеріалом, та має уявлення про всі елементи та етапи проектної діяльності в цілому.

З метою удосконалення екологічної освіти і виховання у навчальних закладах велика увага приділяється роботі по формуванню екологічної культури, що носить еколого-краєзнавчий характер.

Взаємодія людини з природою в умовах рідного краю і проблеми, які при цьому виникають, визначають об'єкти еколого-краєзнавчої роботи студентів коледжу. До них відносяться: природа – типові і рідкісні види організмів, території, що охороняються, пам'ятники природи, природні ресурси краю; господарство – місцеві промислові підприємства, що використовують природні ресурси і впливають на навколишнє середовище, служби впорядкування; населення – особливості екологічної культури місцевого населення; мистецтво – витвори професійного мистецтва, народні промисли, легенди, казки, ігри, танці, пісні місцевого населення з природними сюжетами; історія – походження звичаїв і традицій відношення до природи, походження назв населених пунктів і інших географічних об'єктів.

Професійна спрямованість природничих дисциплін – це не тільки педагогічна та методична категорія, це принцип навчання і, в свою чергу, ємнісне поняття, що включає оволодіння вміннями і застосування природничих знань і вмінь в повсякденному житті. Це одне із пріоритетних напрямів сучасної базової професійної освіти, при якому студент стає активним суб'єктом процесу пізнання. При цьому важливо, щоб реалізація професійної спрямованості природничих дисциплін здійснювалась у поєднанні сучасних вимог і застосуванні освітніх технологій.

Висновок:

Розглядаючи педагогічні умови застосування сучасних освітніх технологій, ми дійшли висновку, що вирішення певних протиріч сучасної освіти можливе завдяки інтенсивному реформуванню її відповідно до вимог часу. Важливо усвідомити, що кожного разу потрібно шукати більш ефективні методи навчання. Якщо не удосконалювати освітні технології, то система освіти не зможе забезпечити підготовку фахівців з активною життєвою позицією та конкурентно спроможного на сучасному ринку праці.

ОСТРІВ ДЖАРИЛГАЧ – БАЗА ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ВИЌЗНОЇ ПРАКТИКИ З БІОЛОГІЇ

Гомля Л.М. (м. Полтава)

Польові практики займають важливе місце серед інших форм організації навчального процесу у вищій школі. Вони дають змогу практично ознайомитися з різноманітністю біоти певної території та закріпити одержані студентами теоретичні знання. Також під час польових практик з біології поповнюється гербарій, колекційний фонд навчальних установ.

Ефективність засвоєння знань студентами під час практики передусім